

”Vem fan är du?”

Försvarsadvokat Peter Althin berättar för Jack Ågren som skrivit (2021)

Pia Hellertz – januari 2022

Jag vill börja min text om **Peter Althins** bok ”*Vem fan är du?*” med att berätta kort om min egen bakgrund. Under många år var *kriminologi* ett specialintresse för mig och jag sökte in på ämnet på *Stockholms universitet* i början på 1970-talet – men jag kom inte in. Så jag sökte in på *Socionomutbildningen* i stället och kom in hösten 1973 på *Stockholms universitet*. Anledningen var privata erfarenheter. Jag hade haft en fyraårig relation med en man med kriminell bakgrund och flera fängelsevistelser. Vi var gifta under ett år. Jag ville ”rädda honom” – men det klarade jag inte så jag bröt relationen. Vi hade fått två barn och jag kände att jag inte också orkade med ett ”vuxet barn”. Men det ledde till ett djupt intresse för kriminalvård och ”fångvård”, som det hette på den tiden. Som jag minns det var min motivering att jag ville försöka förstå bakgrunden till att mina barns far inte kunde få uppleva deras barndom och uppväxt. De var 6 månader och 1 ½ år vid skiljsmässan. Men vi skiljdes som vänner...

Jag blev medlem i *KRUM, Riksförbundet för kriminalvårdens humanisering*, och *AMI, Aktionsgruppen mot isoleringsstraff*, och blev fängelsebesökare och övervakare och kontaktperson till några fångar. I *AMI* hade vi kontakt med de s.k. ”Bunker-fångarna” på *Kumlafängelset* och inspirerade av *Amnesty International* ville vi synliggöra och bekämpa de omänskliga förhållanden som vistelsen på ”Bunkern” innebar för de då 15 fångar som vistades där. Vi var 2-3 medlemmar omkring varje fånge. En tog på sig brevskrivningen, de andra hade kontakter med familj och vänner på utsidan och hjälpte till med praktiska saker.

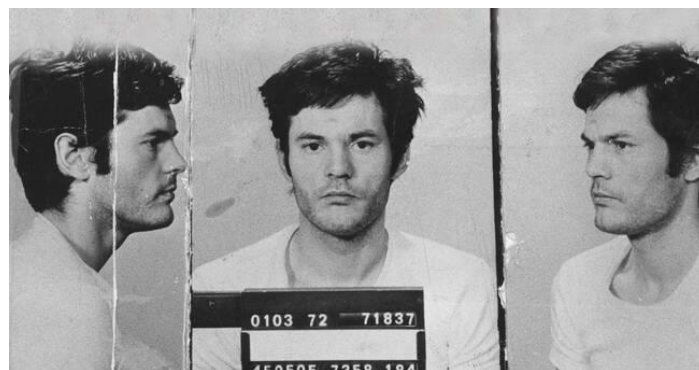
Jag har alltid älskat att skriva, så jag blev brevskrivaren i vår grupp som hade kontakt med fången **Bill Svensson**. Det blev en omfattande brevkontakt. Den påverkade mitt liv en del. Bill och jag brukade ofta skriva skämtsamma kommentarer. En gång hade han fått avslag på en permission och blev arg och skrev och berättade om det i sitt brev. ”*Man borde ha en kulspruta!*” Jag svarade: ”*Kulsprutan kan jag ta med mig i trosorna nästa gång jag kommer!*” Det s.k. ”svarta gänget” som granskade cellerna läste också vår korrespondens

och de kopierade dialogen. Jag fick kopior senare från *Justitieombudsmannen* dit jag anmält handläggningen. "Svarta gänget" hade skrivit "Den pistol du har beställt tar jag med mig i trosorna...". Tack och lov hade jag kopior på Bills och mina brev. Jag arbetade på ett forskningsprojekt på Justitiedepartementet vid den tiden. En arbetskamrat kom och meddelade att "det står om dig i tidningen idag"...

Jag fick sparken och fick besöksförbud på landets fängelser. Herrtidningen *FIB-aktuell* bjöd på lunch och frågade om de fick fotografera mig i trosorna med en kulspruta bredvid mig. Jag tackade snabbt för lunchen och gick 😊.

Jag kom också att brevväxla med andra fångar, exempelvis **Lars-Inge Svartenbrandt**.¹ Jag har fortfarande kvar pärmarna med korrespondensen – efter 50 år.

¹ <https://nyheter24.se/noje/tv/974464-allt-du-vill-veta-om-jackie-ferms-pappa-lars-inge-svartenbrandt>

Korrespondensen skedde under den period då den s.k. *Kumla-rymningen* genomfördes, en mycket spektakulär rymning som följdes i massmedia. Inom fem dagar hade alla rymningarna fångats in utan motstånd, med ett undantag – Lars-Inge hade gjort lite motstånd.

Hösten 2021 aviserade SVT att man skulle göra en jubileumsdokumentär om 1972, så jag skrev till SVT och berättade om mina erfarenheter omkring Kumlarymningen, vilket ledde till att de kom och intervjuade mig 😊.² Det blev några minuter i dokumentären. Jag förberedde intervjun genom att plocka fram pärnarna med korrespondensen och massor med samlade tidningsurklipp ifall teamet ville läsa 😊 – och det ville de...

Tillbaka till min egen bakgrundshistoria som en liten förklaring för mitt engagemang - Jag blev *socionom* – förutom att jag även läste till en fil.kand. i sociologi, psykologi och pedagogik för att förstärka och fördjupa min kompetens för att arbeta med utsatta människor. Jag kom att arbeta som behandlingsassistent för missbrukare och kriminella, lärare för kriminella som behövde en ny start inför livet utanför anstalt, samt socialsekreterare i sammanlagt 10 år. Min dröm blev att få undervisa blivande socionomer. Jag kom in på forskarutbildning och skrev en doktorsavhandling med rubriken "*Kvinnors kunskapssyn och lärandestrategier*" eftersom mitt intressefokus förändrats något från kriminologi till pedagogik och didaktik. Att påverka människor var avsevärt mer kompetenskrävande än bara att ha kunskaper om teorier och forskning insåg jag. Som färdig filosofie doktor i socialt arbete fick jag tjänst som universitetslektor vid *Örebro universitet*, där jag undervisade i 25 år.

Böcker om brott och kriminalvård

Av någon anledning som jag inte längre minns ägnade jag en del läsande under

² Dokumentären heter "*Året var 1972*" och finns på SVT Play - <https://www.svtplay.se/aret-var-1972>

2020 och 2021 åt böcker om polisen, polisorganisationen m.m. Den numera mycket anlitade försvarsadvokaten **Sargon de Basso**, som blivit en ”kändisadvokat” publicerade boken *”Till mitt försvar - om advokat Sargon de Basso”* år 2020. Den hade skrivits av journalisten och före detta chefredaktören för flera tidningar **Peter Johansson**. Eftersom jag kände Sargon som barn så läste jag boken med stort intresse och skrev en artikel om den.³ Sargon berättar i boken att han *”ville bli som Peter Althin”* (s. 27). Han fick göra dels sin 10-veckors uppsatspraktik och dels sin tid som biträdande jurist på Peter Althins byrå. Där blev han kvar i 10 år (s. 147).

När jag nu läst Peter Althins bok så förstår jag verkligen Sargons drömmar och mål. Det är samma djupa humanistiska intresse och seriösa engagemang för utsatta människor, samma önskan att förstå och hjälpa. Jag avslutar min artikel om Sargons bok med orden: *”Jag tycker att boken borde ingå i juristutbildningens olika inriktningar. Den väcker viktiga frågor om människosyn, etiksyn och förhållningssätt.”* Nu önskar jag detsamma om Peter Althins bok.

Från Bokus

Skärmdump från Sargons videokanal⁴

Jag hannade i en ”period” när jag under 2021 läste ett antal böcker inom ämnet kriminologi, *”Peter Springare, Polis - Om ett stressat våldsmonopol”* av **Peter Springare** (2019)⁵, *”En svensk tiger - Vittnesmål från poliser som vågat ryta ifrån”* av **Hanne Kjöllner** (2016)⁶, *”Gärningsmannen är polis - Om trakasserier och tystnadskultur inom svensk polis”* av **Lisa Bjurwald & Kerstin**

³ Artikeln ligger på min Boksida - http://www.piahellertz.com/Till_mitt_forsvar-om_advokat_Sargon_De_Basso.pdf.

⁴ ”Avsätt kungahuset” - <https://www.youtube.com/watch?v=ez7OTvd1xkl>

⁵ http://www.piahellertz.com/Peter_Springare_Polis.pdf

⁶ http://www.piahellertz.com/En_svensk_tiger.pdf

Dejemyr (2021) och *"Etik i polisarbete"* av **Rolf Granér & Maria Knutsson** (2020)⁷ så jag såg verkligen fram emot att läsa Peter Althins bok.

"Vem fan är ... Peter Althin?"

Rubriken på boken har författaren hämtat från ett tidigt möte med en intagen på *Långholmen*. *"Frågan kom fort och kallt och kändes som ett slag i magen"* (s. 11). Sen hänger frågan kvar i försvarsadvokatens liv – och frågan inspirerade mig starkt under hela läsningen – *"Vem fan är jag – Pia Hellertz?"* Eller snarare *"Vem fan har jag blivit?"* 😊 Peter Althin är exakt en månad yngre än jag. Han är född den 6 november 1941 i Lund (jag den 5 oktober 1941 i Hammerdal i Jämtland 😊). Boken inspirerade mig på ett djupare sätt än andra böcker jag läst till egna reflektioner om vem jag är och hur jag blivit den jag är.

Peter Althin berättar mycket avslöjande om sitt liv, om sina frustreringar, om sin osäkerhet, om sin beslutsamhet, om sina "pedagogiska experiment" för att övertyga domare och rätten, med mycket mera.

Han berättar om varför han valde att läsa juridik och berättar ärligt att det *"var den enda utbildning jag kom in på"* (s. 70). Han började läsa år 1962 på *Stockholms universitet*. När det var dags att söka arbete, vilket inte var lätt att få, så fick han arbete på **Nils-Erik Lundins** Advokatbyrå. Berättelsen om hans upplevelser och erfarenheter där och relationen till sin chef var värmande att läsa. Han fick en mycket nära och fin kontakt med advokat Lundin, som blev lite av hans förebild och mentor. Peter Althin skriver att Lundin var *"en av de första brottmålsadvokaterna som inte enbart satt bredvid sin klient utan också på riktigt tog till vara sin klients intressen. Han intog en betydligt mer aktiv försvararroll än vad som då var brukligt"* (s. 97). Peter Althin nämner även kändisadvokaten **Henning Sjöström** i detta sammanhang. – Och jag tänker direkt på **Sargon de Bassos** beskrivning av sina erfarenheter och den inspiration han fick av Peter Althin. Jag är övertygad om att Sargon numera får spela samma roll som förebild och mentor för sina anställda.

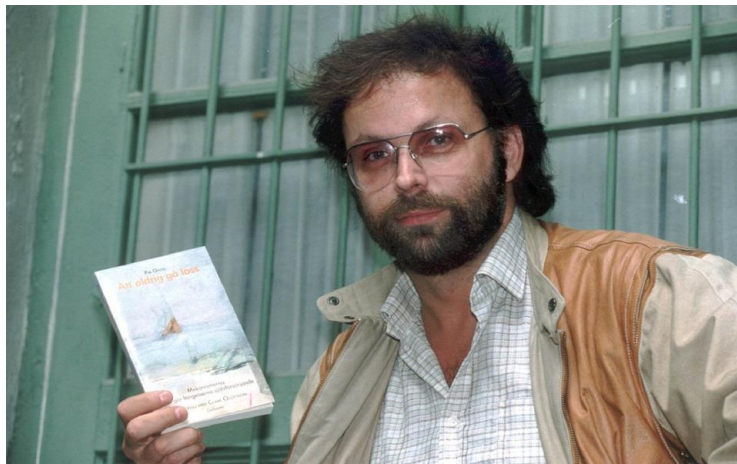
Peter Althin berättar att Nils-Erik Lundin bland annat var försvarsadvokat för **Lars-Inge Svartenbrandt** som under min KRUM-tid blev en god vän och brevkamrat. Jag har fortfarande kvar en tjock pärm med vår brevkorrespondens. En tidningsreporter som intervjuade mig för många år sedan blev mycket intresserad av korrespondensen och frågade om han fick läsa och kanske skriva en bok, vilket jag tyckte var intressant. Själv skulle jag inte göra det även om jag i svaga stunder lekt med tanken efter att ha läst "städerskan" **Maja Ekelöfs** bok *"Brev"* om sin korrespondens med den kände Kumlafången **Tony Rosendahl**. Jag undrade sen varför reportern aldrig hörde av sig men fick ett par år senare

⁷ http://www.piahellertz.com/Etik_i_polisarbete.pdf

veta att han blivit sjuk och dött i cancer – så den boken är oskriven...

Peter Althin berättar om rättegångar där han försvarat kända och okända klienter, exempelvis **Clark Olofsson**, **Mijailo Mijailovic** (**Anna Lindhs** mördare), **Tony Olsson** i Malexandermålet, **Joy Rahman**, som fick livstids fängelse för ett mord han inte begått, med flera. Peter Althin var inte Rahmans advokat i första omgången, utan hjälpte honom senare som försvarsadvokat vid resningen till *Högsta domstolen*. Rahman blev då frigiven efter 8 år i fängelse och fick ett rekordskadestånd på 10,2 miljoner kronor (s. 49).

Peter Althin berättar om Clark Olofsson som han försvarat *”ett flertal gånger”* (s. 121). Vid ett tillfälle fick de möjlighet att samtala lite djupare och Peter Althin frågade då Clark hur han trodde att hans liv skulle ha blivit *”under andra betingelser”* (s. 122). Clark svarar: *”Med en annan uppväxt skulle jag blivit vd för Volvo”*. När Althin undrade över svaret svarade Clark att han lärt sig allt på ungdomsfängelse. Han lärde sig bland annat att stjäla bilar. Althin konstaterar att *”Samhällets straffande åtgärder hjälpte honom alltså inte. I stället bidrog de till fortsatt kriminalitet”* (s. 122). Och Althin skriver att *”Clark var begåvad och charmig. Han har skrivit böcker, kommit in på journalisthögskolan. Visst hade han kunnat blivit vd för Volvo! Varför inte?”* (s. 122). Jag hörde om flera liknande erfarenheter under min KRUM-tid.

Clark Olofsson

Peter Althin berättar om brister i hanteringen av många rättsfall och om en del brister i rättegångar. Bland annat om en rättegång där domaren somnat och hur Althin hanterade det (s. 129). Det var första och enda gången han fått en kram av en åklagare som uppskattning för sitt agerande i situationen (s. 131).

Ett fall som han berättar om och som jag också kom att intressera mig för var dödsdomen mot **Caryl Chessman** trots att han nekade till brottet. Jag läste hans bok *”Dödscell 2455: en dödsdoms berättelse”* (1954) för väldigt många år sedan. Jag Googlade och ser att boken fortfarande finns att köpa. Peter Althin

tror att om Chessman hade haft en bättre försvarare så kanske han inte hade dömts till döden (s. 69).

En annan mycket intressant berättelse som Althin förmedlar handlar om **Mehdi Ghezalis** som blev fängslad på *Guantanamo*basen på Kuba (s. 164). Hans pappa väddade till Peter Althin år 2002 att hjälpa honom med att försöka få sonen fri från basen. Jag minns pappans drastiska engagemang bland annat genom att låsa in sig i en bur på Sergels Torg ”av liknande storlek som den som sonen satt fängslad i på Kuba” (s. 166). Det kallar jag faderskärlek...

Peter Althin och Mehdi Ghezalis

Peter Althins berättelse om de diplomatiska turerna är mycket spännande. År 2004 skickades det svenska regeringsplanet till Kuba för att hämta hem Mehdi, efter 930 kvalfyllda dagar i fångenskap (s. 169).

Vem är Jack Ågren?

Det är **Jack Ågren** som i huvudsak har skrivit boken efter Peter Althins berättelser – och jag är fylld av beundran. När jag läser är det som om Peter Althin själv skrivit. Enligt texten på bokfodralet är Jack Ågren docent i straffrätt och arbetar som universitetslektor vid *Karlstads universitet*. Han anlitas som föreläsare även utanför universitetet och han är författare till både facklitteratur och läroböcker i juridik. I den här boken bevisar han också att han även har ”skönlitterära talanger”.

Jag vet hur det känns att skriva en annan persons historia. Det är ett enormt ansvar. Under år 2014 intervjuade jag **Lars-Eric Uneståhl**, den *Mentala träningens* skapare som jag samarbetat med till och från i över 40 år, sen han var min psykologilärare på Högskolan i Örebro år 1976. Han bad mig skriva och berätta om den *Mentala träningens historia*, vilket också blev bokens titel. Den publicerades år 2015. Jag är glad att han blev nöjd... De senaste 25 åren har jag fungerat som examinator för kursdeltagarna på hans distansutbildningar i Mental träning inom ramen för *Skandinaviska Ledarhögskolan* numera *Unestål*

*Education.*⁸

Jag erinrar mig också att **Sargon de Basso** hade en medförfattare som gjort ett fantastiskt arbete med att berätta Sargons historia, **Peter Johansson**.

Förberedelse är enormt viktigt

Jag är imponerad av Peter Althins ”plikttrohet” och ansvarsfullhet. Förberedelsearbetet var enormt viktigt. Han var alltid ute i god tid, läste alla dokument mycket noggrant så han kunde referera till dem i rätten och han lärde känna sin klient så han kunde föra fram bredare perspektiv och använda sig av en djupare personkänedom i rätten. Besöken på häkten och fängelser blev många genom åren. Det är tydligt att balansen mellan arbete och fritid kunde ha varit mer hälsosam, men han tar igen obalansen nu när han är pensionär, vilket han berättar om i slutkapitlet.

Jag undrar om Peter Althin kände till den Mentala träningsmetoden som **Lars-Eric Uneståhl** utvecklade på 60-talet. Peter Althin använde sig av den när han förberedde sig inför rättegångar. Han berättar:

Från min ”hemliga” plats i domstolen såg jag mig själv agera i rättssalen. I min inre bild upplevde jag hur min mun formade ord, och hur orden blev till meningar. Jag gick metodiskt tillväga. Språkrytm, frasering, intonation, betoning samt pausering – allt kom ut rätt. ... Jag kan tänka mig att elitidrottare som minutiöst förberedde sig fysiskt och mentalt före en match eller tävling känner igen sig i min beskrivning. ... Metoden att ”ta det lite som det kommer har jag aldrig trott på. Mina klienter förtjänar bättre än en illa förberedd advokat ... (s. 14)

Han berättar också att han hört av en ”*klok kollega*” att man bara har ”*tre-tio sekunder på sig att fånga rättens intresse*”. När han förbereder hade han också mycket gärna ”*Puccini i högtalarna och en whisky i sällskap*” (s. 15).

Peter Althin återkommer till att han hade höga förväntningar på sig själv. Han ville göra det bästa för sina klienter. Han skriver att ”*Rädslan för att misslyckas var inte det enda kval jag led. Jag hade också starka skuld känslor*” (s. 21). Då handlade det om att han hade skuld känslor när han var tillsammans med familjen, då han egentligen borde arbeta, och sen hade han skuld känslor mot familjen för att han arbetade så mycket. Jag vändades med honom när jag läste.

Han skriver också att alltid har ”*undrat över, och faktiskt beundrat, människor som har ett fantastiskt stort självförtroende utan att egentligen kunna något*” (s. 25). Jag är helt enig med honom. Fast jag kanske reserverar mig för ordvalet ”beundra”... Peter Althin undrar om det ”*kommer med moders-*

⁸ <https://www.unestaleducation.se/> - <https://www.unestaleducation.se/om-slh/kontakt/>

mjölken?” Och han undrar över hur man kan få sånt om man inte är född med det. Jag är säker på att många som känner och har upplevt Peter Althin i rätten, i politiken och annorstädes, blir förvånade när de läser dessa avslöjande känslor. För mig ökar de min beundran för honom.

Det tog tag i hjärteroten när han berättar hur han granskar ett fall ingående för att utröna vad som kan ha hänt och hur och varför. En rolig sak att läsa är hur han hittar på pedagogiska knep för att få rättens intresse. I Malexandermålet handlade det om var en patronhylsa kunde landa och inte, för att utröna vem som skjutit och varifrån. Han skulle ta med sig en tom patronhylsa och kasta... ”Men tänk om patronhylsan av misstag råkar träffa en av domarna?” (s. 18). ”Puccini, jag behöver din hjälp här!” (s. 19) Jag berättar inte hur det gick med kastandet... 😊

En annan pedagogisk situation var när Peter Althin skulle försvara två chefer för *Försvarets fabriksverk, FFV*, som var åtalade för ”grov varusmuggling av krigsmateriel till Dubai” (s. 142). När han grubblade på vilken strategi han skulle använda fick han hjälp av sin 12-åriga dotter som hjälpte honom att göra ett ”pussel” för att synliggöra det omöjliga i att fastställa skulden. Rätten frikände cheferna och det blev ”ett stort genomslag i lokalpressen” (s. 145). ”Pusslet blev advokatens vapen i FFV-rättegången” var en av rubrikerna i en tidning. Klienten menade att dottern borde kräva sin del av advokatarvodet 😊.

Ett annat knep handlade om att visa för rätten det omöjliga i att lyfta en tung trunk över relingen på Finlandsfärjan. Åklagaren påstod att den åtalade hade mördat sin flickvän och stoppat kroppen i en stor trunk och sen burit och kastat trunken över relingen. Då använde sig Althin av en likadan trunk med ett innehåll med samma vikt och bad rättens ledamöter lyfta trunken för att visa det omöjliga. Han försökte först övertala en praktikant, med den vikt som behövdes, att lägga sig i trunken, men hon klarade av att motargumentera, så han fick använda annat innehåll, potatis 😊. Peter Althin berättar dock att han fortfarande är osäker på om klienten var skyldig eller oskyldig, men klienten dömdes som skyldig.

Under läsningens gång var det många roliga berättelser som gjorde att jag skrattade högt. Jag kan inte minnas att jag gjort det tidigare när jag läst en seriös bok.

Kriminologiskt engagemang

Peter Althin var aktiv under den period när ”narkotikakriget” pågick. Jag var socialsekreterare då. Det handlade om hur man skulle behandla missbrukare. Författaren berättar om hur detta kunde gestaltas i rättegångar. Förenklat handlade det om ifall missbrukare skulle dömas till vård eller till fängelse. Han skriver att en ”krass praktisk konsekvens” blev att ”narkotikabrottslingar

dömdes till (rättspsykiatrisk) vård i stället för fängelse” och att de då ”snabbt tillfrisknade och därför ganska snart släpptes fria” (s. 37).

När jag läser om detta känns det enormt pinsamt att jag idag minns så lite av den tiden och kampen, trots att den var så viktig för mig. Det enda jag minns är att jag var mycket kritisk till läkaren **Nils Bejerot** och hans syn på narkotikafrågan och jag var kritisk mot behandlingshemmet *Hasselakollektivet* och deras arbetssätt, men jag skulle inte längre kunna förklara varför. Däremot minns jag att jag var mycket positiv till *RFSL* och *Verdandi*, men jag kan inte förklara det heller längre. Jag tycker mig minnas att det handlade om *tvång* eller *fri vilja*. Jag kan bara trösta mig med att det gått 50 år sen dess och många andra intressanta teman har engagerat mig.

Peter Althin har blandade känslor inför *massmedias* roll när det gäller att skriva om brottslingar och brott. Ofta tog tidningarna ställning mot de åtalade innan domen fallit. Det ledde till att han vid ett tillfälle skrev ett inlägg i *Expressen*: *”Expressen en fara för rättssäkerheten”*. Till hans förvåning blev inlägget publicerat och han ger tidningen beröm för det (s. 39).

Försvarsadvokaten och politiken

Peter Althin berättar att han tidigt fick *”lite svårt för sossar”* efter det att stadsfullmäktige höjde hundskatten, från *”50 kr till 75 kr”*, vilket gav honom problem eftersom han själv måste jobba ihop till de pengar han behövde för att kunna försörja sin älsklingshund **Kim**, som han fick när han var 7 år gammal (s. 61).

En rolig och intressant del av boken handlar om hur Peter Althin blev *Kristdemokrat* och mötet med partiledaren **Alf Svensson**. Althin hoppades att han genom att bli politiskt aktiv skulle kunna påverka kriminalpolitiken i landet. Han var aktiv i partiet i nästan 20 år (s. 109). Han satt i partistyrelsen åren 2001 till 2011 och var riksdagsledamot 2002-2007. Det var framför allt KDs syn på kriminalpolitiken men även på familjepolitiken som motiverade (s. 110). Partiet delade Peter Althins övertygelse om att det *”inte går att straffa bort kriminalitet”* (s. 110).

Ett härligt exempel på Peter Althins ärliga kommentarer i boken är när han skriver: *”Inför riksdagsvalet 2006 gjorde jag ingen hemlighet av att jag var beredd att bli Sveriges nästa justitieminister”* (s. 111). Men det blev Moderaternas **Beatrice Ask**...

När KD fick en ny partiledare, **Ebba Busch**, så kände sig Peter Althin inte längre hemma i partiet. Han tyckte att partiet då gjorde en *”högergir”* som han inte trivdes med (s. 116). Så han lämnade partiet. Berättelsen aktiverade mina reflektioner omkring *”höger”* och *”vänster”* i politiken, ett tema jag tänkt få tid att fördjupa mig i. Det känns som om dessa kategorier är förlegade idag och att

den politiska motsättningen står mellan *patrioter/nationalister/Sverige först-vänner* å ena sidan och *globalister* som strävar efter en ny världsordning, *New World Order*, med Kina som modell. Trovärdiga källor som jag gärna lyssnar på eller läser kallar sig "*libertarianer*", vad det nu är... 😊. Jag vet bara att jag är patriot och anti-globalist. Snart är det väl så jag blir väl tvungen att tänka djupare...

Peter Althin berättar också om sin "*nästan patologiska nyfikenhet att lära mig nya saker*" (s.111). Men den har sina gränser, berättar han. Hans hustru sen unga år heter Birgit. Till hennes "*stora förtret*" så har han aldrig varit intresserad av att fördjupa sig i "*manualer som klargör hur man borrar upp hyllplan, sågar itu gipsskivor eller kaklar badrum. Det går helt enkelt inte att vara nyfiken på allt*" (s. 112). Jag håller fullständigt med Peter Althin... 😊.

Några korta funderingar...

Peter Althin berättar lite om sin släkt. Bland annat var hans farmor "*en adelsfröken*" som växte upp med att "*vara lekkamrat med blivande Gustaf VI Adolf*" (s. 57). Peter Althin berättar att han aldrig "*varit riktigt bekväm med ... Farmors adelsblå blod*" (s. 57). Han berättar att farmoderns familj ägde ett hus i närheten av slottet. Det låg bredvid *Nationalmuseum*. Huset såldes på 20-talet till "*några tyska intressenter som när Hitler dog i april 1945 hissade nazistflaggan*" (s. 57). Det var ju såna tider då...

Jag förstår att Peter Althin och hans medförfattare inte kommit i kontakt med teorin om att **Hitler** aldrig dog 1945 utan flydde från Tyskland tillsammans med sin hustru **Eva Braun**, via Antarktis till Argentina där han enligt flera källor sen levde tills han dog, bland annat boken "*Hunting Hitler*" och TV-serien med samma titel.

Den andra funderingen jag fick under läsningen handlade om mordet på **Anna Lindh** och hennes mördare **Mijailo Mijailovic**. Mijailovic ville ha Peter Althin som försvarare (s. 112). Det blev en stor utmaning för advokaten. Bland annat fick detta ett enormt medialt intresse och han blev utsatt för mycket hot

och hat. Han berättar bland annat om en gång när han kom ut från en häktningsförhandling och ”nästan blev nedtrampad” av journalister och fotografer från media.

Anna Lindh

Peter Althin och Mijailo Mijailovic

Jag har läst **Tomas Nilssons** bok ”*Dampistol och morakniv - Om attentatet mot utrikesminister Anna Lindh*” (2009) där författaren övertygande menar att Mijailovic omöjligt kan vara Anna Lindhs mördare, utan att det var ett politiskt mord utfört av mycket väl förberedda personer. Jag gör ett kort utdrag ur min artikel om boken:⁹

Anna Lindh var en förgrundsperson för ja-sidan för att Sverige skulle ansluta sig till euron. Omröstningen skulle ske den 14 september 2003. Ja-sägarna trodde att mordet skulle stärka ja-sidan, men det blev ett nej till euron i Sverige. Tomas Nilsson funderar i sin bok över möjligheten att mordet kunde handla om att tvinga fram radikala politiska förändringar. Att mordet skulle kunna utgöra ett slag mot socialdemokratin för att få dem att ändra sin politik.

...

Tomas Nilsson menar att Sverige efter mordet underordnat sig USA i utrikespolitiken ”och helt slutit upp på dess sida i det s.k. kriget mot terrorismen” (sid. 254). Den nye Säpochefen Klas Bergenstrand som tillsattes några månader efter mordet, ville att buggning skulle bli tillåten, liksom teleavlyssning ”i förebyggande syfte utan att det fanns någon konkret brottsmisstanke” (sid. 254). Från 1 oktober 2004 utökades polisens möjligheter att använda hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning.

Det skulle ha varit intressant att höra hur Peter Althin isåfall hade hanterat sitt försvar – i synnerhet som han inte gillar ”sossar”. Fast det kanske hade varit alltför politiskt känsligt. Men OM Tomas Nilsson har rätt så sitter fel person

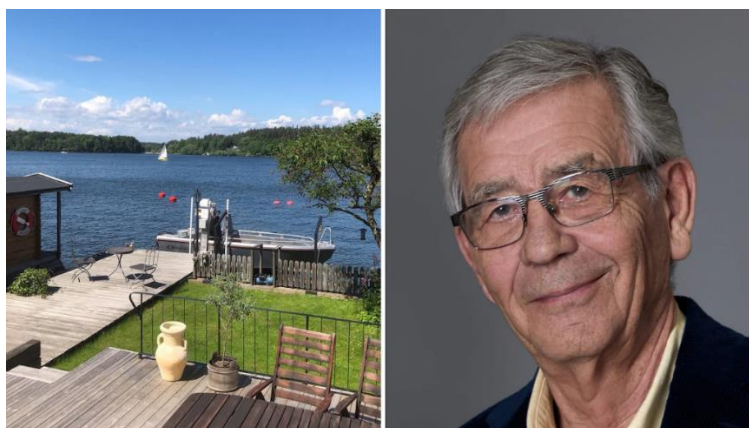
⁹ <http://www.piahellertz.com/Dampistol%20och%20morakniv.pdf>

fängslad på livstid för ett brott han inte begått. Det har gått många turer efter domen. En reflektion jag gör i min artikel är: Varför erkänner Mijailovic mordet om han är oskyldig? Är Mijailovic rädd för att sanningen om hans oskuld ska komma fram? Känner han sig säkrare i fängelset?

Sluttankar

I slutet av boken berättar Peter Althin om sitt engagemang i *Republikanska föreningen* och sin kritik mot att statschefen ärvs, s.k. *arvmonarki*. Det är första gången jag hör talas om föreningen och jag ska undersöka om man kan bli medlem 😊. Jag tycker också att Sverige borde vara republik och inte monarki, men har inte fördjupat mig i frågan. Så det blev ännu ett tema som Peter Althin inspirerade mig till att undersöka.

I slutkapitlet berättar Althin om att han nu har fått semester och att han lever och njuter av att vara nära sitt favoritelement, havet. Men han verkar fortsätta att vara mycket aktiv med andra intresseområden, bland annat ett museum.

Jag är som jag nämnt mycket imponerad av Jack Ågrens språkhantering och enormt läsvärda sätt att förmedla Peter Althins berättelser, vilket ger mig som läsare känslan att det är Althin själv som skriver. Skickligt...!

Peter Althin har själv läst in boken och skapat en ljudbok. Trevligt att höra hans röst med den skånska brytningen.¹⁰

När jag korrekturläser det jag skrivit inser jag att det blev mycket Pia Hellertz i artikeln. Peter Althins bok väckte många minnen och massor med känslor. Så det blir ett PS också... 😊

¹⁰ <https://www.nextory.se/bok/vem-fan-%C3%A4r-du--11448685/>

Post Scriptum

Jag brukar vanligtvis inte skriva så mycket om mig själv i mina artiklar men läsningen av Peter Althins bok väckte så många minnen och känslor att jag inte ville avstå från att dra in mig själv i texten.

Jag började skriva artiklar om böcker jag läst av två skäl. När jag undervisade på universitetet behövde jag göra anteckningar om böcker jag läste för att minnas – jag har uruselt minne – har alltid haft, så det är inte en ålderskrämpa – även om det inte blivit bättre med åren. När jag gick i pension började jag utveckla minnesanteckningarna bara för att jag tyckte det var roligt att skriva. Och så började jag lägga in bilder...

För ett antal år sedan så hjälpte min numera avlidne bror Janne mig med att skapa min *Hemsida* - <http://www.piahellertz.com/> och utvecklade den med bland annat en *Boksida* där jag kunde publicera mina texter - <http://www.piahellertz.com/Bocker.htm>

Läsare verkar ibland hitta mina artiklar och skriver ibland: "Tack Pia, nu slipper jag läsa den också!" Det var inte meningen, jag vill inspirera till läsning av boken. 😊

Tack vare detta blev jag år 2013 erbjuden att få publicera artiklar i den samhällskritiska tidningen *DSM*, som gavs ut av **Jan Gillberg**, vilket jag sen fick göra i vartenda nummer fram till sista numret, nr 4/2018 då Gillberg på grund av ålder inte orkade fortsätta längre. När jag var i tonåren drömde jag om att bli författare och journalist... Jag skrev min första bok år 2002, för 20 år sedan. Sen dess har det blivit sju böcker med en åttonde på gång. Och på min *Boksida* ligger över 300 artiklar, så jag uppfyllde min dröm med råge som pensionär.

Bättre sent än aldrig...!

Den främsta vinsten med skrivandet och publiceringen är det hjälper mig att minnas VAD jag läst och skrivit, men också ATT jag läst. Ibland har det hänt att jag köpt en ny bok, läser några sidor och känner igen... Boken står redan i bokhyllan och jag kan också ha skrivit om den.

